

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20Csp/203/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119424007
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119424007.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobca BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, právne zastúpený JUDr. Oskar Chnápko - advokát, Advokátska kancelária KOVAL & spol., so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201 proti žalovanému B. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, C., o zaplatenie 606,52 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 606,52 Eur so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 534,51 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet žalobcu.

Súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvného úroku 25,50 % ročne zo sumy 534,51 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia zamietá.

Žalobca má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanej v plnej výške, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť istinu 606,52 Eur, zmluvný úrok 25,50 % ročne zo sumy 534,51 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 534,51 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia spolu s trovami konania titulom uzatvorenej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06. 08. 2012.

2. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, ktorá jej bola riadne doručená dňa 30. 01. 2020 spolu s prílohami a uznesením na vyjadrenie. Nepredložila a nenavrhol žiadne dokazovanie. Na pojednávanie bola včas a riadne predvolaná, svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnila, súd potom rozhodoval v jej neprítomnosti.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že v zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 12. 2018 uzatvorenej s Poštovou bankou Bratislava nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o úvere zo dňa 06. 08. 2012 s príslušenstvom. Túto skutočnosť postupca oznámil žalovanej. Žalobca predložil Zmluvu o postúpení pohľadávok spolu s oznámením postupca a podacím poštovým hárkom.

4. Žalovaná s Poštovou bankou uzavrela dňa 06. 08. 2012 Zmluvu o úvere (ďalej len zmluva) v zmysle § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1 000 Eur. Žalobca si svoje povinnosti zo zmluvy splnil a poskytol žalovanej prevodom na účet finančné prostriedky včas a riadne dňa 06. 08. 2012. Žalovaná sa zaviazala úver splácať včas a riadne spolu s

úrokmi dohodnutými podľa predpisu splátok k zmluve. Žalovaná splnila svoj záväzok len čiastočne tak ako to vyplýva z aktuálneho stavu úveru v časti zaplatenej splátky.

5. Žalovaná svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce zo zmluvy riadne a včas neplnila a právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 OZ listom zo dňa 10. 04. 2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle Článku VI. OP ku dňu 10. 07. 2017. Žalovaná napriek výzve istinu neplnila.

6. Žalobca si uplatnil dohodnutý zmluvný úrok z úveru s poukazom na § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je úrok dlžník povinný platiť za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Poukázal na skutočnosť, že obchodný zákonník ani zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru.

7. Žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.

8. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná suma pozostáva z dlžnej istiny vo výške 534,51 Eur, dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúceho 20. 12. 2018 vo výške 72,01 Eur.

9. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

10. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

14. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

13. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. V konaní nebolo sporné, že žalovaná uzatvorila s Poštovou bankou Zmluvu o úvere - Dostupná pôžička zo dňa 06. 08. 2012 v zmysle ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1 000 Eur, dohodnutá výška mesačnej splátky 28 Eur, celková výška nákladov 977,14 Eur, dátum prvej platby do 06. 09. 2012, dátum konečnej splatnosti 06. 08. 2018, úroková sadzba 25,50 % p. a., mesačná platba k 06. dňu v mesiaci, počet splátok 72, priemerná RPMN 26,58 %, RPMN banky 32,11 %.

17. Poštová banka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru v zmysle Článku VI. OP ku dňu 10. 04. 2017 z dôvodu, že žalovaná ani po predchádzajúcej výzve svoj dlh neplnila. Súd mal za to, že pohľadávka

Poštovej banky bola na žalobcu postúpená platne podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Išlo o splatnú pohľadávku po predchádzajúcej písomnej výzve s tým, že žalovaná bola v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej riadne oznámené, bolo doložené oznámenie spolu s podacím hárkom. Zároveň Poštová banka výzvou zo dňa 13. 03. 2017 vyzvala žalovanú na úhradu s oznámením, že porušila ustanovenia zmluvy, poukázala na § 53 ods. 9 OZ a zaslala žalovanej ďalšiu výzvu zo dňa 10. 04. 2017 o oznámení, že došlo k zosplateniu úverovej zmluvy. Banka bola oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným, pohľadávka bola viac ako tri mesiace po lehote splatnosti. Uvedené výzvy boli žalovanej doručované poštou, zásielky - výzvy osobne prevzala.

18. Súd žalobe vyhovel, uložil žalovanej povinnosť tak ako vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia, keďže nebolo sporné, že zmluva bola uzatvorená platne žalovaná úver čerpala, čiastočne ho splácala a nepredložila do konania dôkazy, ktorým by preukázala, že po výzve veriteľa alebo predžalobnej výzve svoj dlh včas a riadne splnila.

19. Súd podľa § 517 ods. 2 OZ priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania ako sankciu zo zákona za porušenie povinnosti plniť včas a riadne dňom nasledujúcim, kedy bola výška úrokov vyčíslená.

20. Súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 25,50 % ročne. Súd má za to, že pokiaľ veriteľ (žalobca) pristúpi k tomu, že zosplatní úver ako to bolo i v prípade strán sporu, kedy k zosplateniu došlo ku dňu 10. 04. 2017 a teda považuje celý dlh za splatný, nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Úver je odplacným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a za úver mať dohodnuté úroky. Od začiatku sa sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov napríklad nesplácanie úveru má dodávateľ právo posunúť splatnosť úveru. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený do splatnosti zákon priznáva za zadržanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné alebo zmluvné. Zmluvné úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, ale odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu § 517 ods. 2 OZ. Žalobca sa dovoláva nárokov na odplacné úroky, ktoré by mu patrili v prípade ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky a to trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním spotrebiteľa a predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva a za podmienok § 53 ods. 9 OZ. K predčasnému zosplateniu záväzku došlo konaním veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny obsahu záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku. Predčasné zosplatenie úveru je jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi právo na úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. V tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba tieto užívať nie je dôvod, aby veriteľ inkasoval úroky,

ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru neprešli by tieto nároky testom ustanovenia § 517 ods. 2 OZ.

21. Tvrdenie, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich vrátenia teda aj po zosplatnení úveru vychádzajú z druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, je potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta). Uvedené ustanovenia spolu s § 497 Obchodného zákonníka explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. V súlade s týmto výkladom je aj ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka umožňujúce od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, teda celý dlh jednorazovo. Z uvedeného vyplýva, že doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov (rozsudok Krajského súdu Žilina č. k. 10Co/104/2012, rozsudok č. k. 5Co/196/2016 zo dňa 28. 06. 2016, rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 05. 10. 2016 č. k. 9Co/604/2015, rozsudok Krajského súdu Trnava č. k. 25Co/615/2015 zo dňa 30. 11. 2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/322/2015 zo dňa 12. 05. 2015, rozsudok č. k. 11Co/307/2018 zo dňa 17. 04. 2019, rozsudok č. k. 14Co/75/2018 zo dňa 26. 03. 2019).

22. V prípade, že by existovala dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že úroky navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti, takáto dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, predstavuje jeho značné zhoršenie postavenia a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne s dodávateľom vyjednal. Súd mal za to, že takáto dohoda by bola neplatná pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39 OZ, § 52 ods. 2 OZ a § 517 ods. 2 OZ (uznesenie IV.ÚS 476/2012).

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % podľa pomeru úspechu sporu, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť potom čo bude rozhodnuté o výške trov samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.